

Dosarul nr. 2ra-1007/22
2-21124781-01-2ra-21072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Sanduța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

DECIZIE

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni
Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către Ion Șiman și Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Șiman împotriva Societății pe Acțiuni „Moldova-Film” cu privire la anularea actului, obligarea pârâtului să efectueze rectificări în actele contabile și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film” și apelul incident depus de Ion Șiman și a fost menținută hotărârea din 02 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 19 august 2021, Ion Șiman a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldova-Film” cu privire la anularea actului, obligarea pârâtului să efectueze rectificări în actele contabile și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 19 februarie 2008, ilegal a fost demis din funcția de director general al SA „Moldova-Film”, fiind restabilit în funcție prin hotărârea irevocabilă din 12 noiembrie 2008 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău. Hotărârea judecătorească nu a fost executată, nu a fost repus în funcție și imediat a fost concediat în mod repetat.

A menționat că prin hotărârea din 23 noiembrie 2009 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost restabilit în funcția de director general al SA „Moldova Film”, hotărâre irevocabilă executată la data de 12 ianuarie 2010. În urma executării hotărârilor judecătorești din 12 noiembrie 2008 și 23 noiembrie 2009, SA „Moldova-Film” i-a

achitat sumele dispuse de instanțe și alte sume restante neachitate pe parcurs de doi ani și respectiv, au fost reținute din salariu pentru perioada de doi ani impozitele transferate la fondul social și pentru asigurare medicală. Însă, SA „Moldova-Film” nu a depus la CTAS sect. Centru declarația de corectare REV 5, prin care să confirme activarea acestuia în funcția de director general al SA „Moldova-Film” în perioada anilor 2008-2009 și astfel, s-a format o gaură în stagiul de activitate (vechime în muncă) de aproape doi ani, ceea ce cu siguranță îl prejudiciază la stabilirea pensiei de vârstă și pe viitor, deoarece anii de muncă și cotizarea sunt determinați la stabilirea pensiei.

Reclamantul a relatat că, după consultarea CNAS, la data de 16 iulie 2021 a depus o cerere la SA „Moldova-Film”, solicitând depunerea Declarației de corectare REV 5 pentru perioada 2008-2009 la CTAS sect. Centru, Chișinău, prin care să se confirme activitatea lui în perioada menționată și contribuțiile făcute la fondul social, în regim de urgență.

A susținut că prin răspunsul nr. 91 din 11 august 2021, SA „Moldova-Film” i-a comunicat că este în imposibilitate de a-i admite cererea, întrucât în partea dispozitivă a hotărârilor irevocabile nu este indicat că urmează a fi calculate și achitate contribuțiile individuale de asigurări sociale, respectiv, nu pot fi întreprinse acțiuni care nu au fost dispuse de către instanța de judecată.

Ion Șiman consideră că refuzul pârâtei este ilegal, nemotivat în fapt și în drept și abuziv, deoarece toate sumele achitate pentru lipsa forțată de la muncă au fost impozitate și impozitele au fost transferate către CTAS, fapt confirmat prin documentele contabile ale SA „Moldova-Film” și prin extrasul din contul curent al persoanei asigurate. Potrivit extrasului menționat, în lunile ianuarie-martie 2010, după restabilirea și achitarea pentru lipsa forțată, la CTAS au fost vărsate/transferate de la SA „Moldova-Film” contribuțiile de bază achitate, iar afirmațiile pârâtei expuse în răspunsul din 11 august 2021 sunt neveridice. Astfel, prin refuzul onorării obligațiilor de către SA „Moldova-Film”, i-a fost creat un disconfort moral, o prejudiciere financiară și morală considerabilă.

A solicitat anularea acului juridic - răspunsul nr. 91 din 11 august 2021 al SA „Moldova-Film” ca fiind ilegal și nemotivat în fapt și în drept; obligarea pârâtei ca în termen de 10 zile să pregătească și să depună Declarația de corectare REV 5 pentru perioada 2008 -2009 la CTAS sector Centru, Chișinău în privința reclamantului, prin care să corecteze și să indice activitatea sa la SA „Moldova-Film” în perioada 2008-2009 în funcția de director general; încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

La data de 29 noiembrie 2021, SA „Moldova-Film” a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Ion Șiman, prin care a solicitat încasarea sumei de 8568,35 de lei cu titlu de prejudiciu material - îmbogățire fără justă cauză, a sumei de 37492,80 de lei cu titlu de majorare de întârziere și a sumei de 8568,35 lei cu titlu de amendă.

Prin încheierea protocolară din 02 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 173 alin. (3) din Codul de procedură civilă, acțiunea reconvențională a fost restituită.

Prin hotărârea din 02 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de Ion Șiman și a fost obligată SA „Moldova-Film” să pregătească și să depună Declarația de corectare REV 5 pentru perioada 2008-2009 la CTAS sect. Centru Chișinău în privința lui Ion Șiman, prin care să corecteze și să indice activitatea lui Ion Șiman la SA „Moldova-Film” în perioada 2008-2009 în funcție de director general al SA „Moldova-Film”. A fost încasată de la SA „Moldova-Film” în beneficiul lui Ion Șiman suma de 8 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, pretențiile reclamantului s-au respins ca fiind neîntemeiate.

La 07 decembrie 2021 SA „Moldova-Film” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 01 iunie 2022, în conformitate cu art. 362¹ din Codul de procedură civilă, Ion Șiman a depus apel incident, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 02 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care pretențiile să fie admise integral.

Prin decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelul declarat de SA „Moldova-Film” și apelul incident depus de Ion Șiman și a fost menținută hotărârea din 02 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 04 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SA „Moldova-Film” a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului, SA „Moldova-Film” a invocat dezacordul cu soluția instanțelor ierarhic inferioare, menționând că în baza hotărârii irevocabile a instanței de judecată, în perioada 2006-2011 funcția de director al societății pe acțiuni a fost exercitată nemijlocit de către Ion Șiman, iar funcția de contabil-șef a fost exercitată de către Lucia Cazacu, persoană loială intimatului. Astfel, lui Ion Șiman i-a fost calculată în total suma de 187 008 lei.

Recurenta a menționat că din această sumă urma să fie reținute 6% contribuții individuale de asigurări sociale, ceea ce constituie 19 837,37 de lei, cu efectuarea înregistrării și depunerii declarațiilor REV 5 pentru anii 2008-2010, ceea ce administrația de atunci – directorul Ion Șiman și contabilul Lucia Cazacu – nu au făcut. Deci, având în vedere faptul că eroarea a fost comisă nemijlocit de către intimat, în perioada exercitării funcției de director, cu încasarea ilegală a sumelor ce urmau a fi transferate la CNAS, SA „Moldova-Film” nu poate efectua careva corectări, or, aceste corectări generează achitarea mijloacelor financiare către CNAS din contul SA „Moldova-Film”, cu achitarea inclusiv a majorărilor de întârziere.

La 01 august 2022, Ion Șiman a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău în partea respingerii apelului incident și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, Ion Șiman a indicat că instanța de apel nu și-a motivat soluția de respingere a apelului incident, decizia emisă fiind nemotivată și arbitrară materialului probatoriu și normelor de drept material și procedural aplicabile speței.

Recurentul a susținut că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat normele de drept material și procedural, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, precum și au interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 iunie 2022.

Materialele cauzei atestă că la data de 14 iulie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresele electronice ale recurenților Ion Șiman și SA „Moldova Fim” (f.d.105).

Astfel, recursurile, declarate la 04 iulie 2022 și 01 august 2022, sunt în termen.

La 21 iulie 2022 și 02 august 2022, în adresa intimaților a fost expediată copia recursurilor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 114, 119-122).

Prin referința depusă la 02 august 2022, Ion Șiman a solicitat declararea ca fiind inadmisibil a recursului declarat de SA „Moldova-Fim”, invocând că nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

SA „Moldova-Fim” nu a depus referință.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 22 februarie 2023 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursurile se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursurile declarate și obiecțiile expuse în referință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Șiman urmează a fi respins, iar recursul declarat de SA „Moldova-Fim” urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și pronunțarea în partea casată a unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probe cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul

raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Din materialele cauzei rezultă că Ion Șiman a activat în funcția de director general al SA „Moldova-Film”, în baza contractului individual de muncă din 02 octombrie 2006, valabil pe un termen de 5 ani.

În temeiul procesului-verbal al ședinței Consiliului SA „Moldova-Film” nr. 03 din 19 februarie 2008, contractul individual de muncă încheiat cu Ion Șiman a fost reziliat.

Ion Șiman a contestat în instanța de judecată procesul-verbal al ședinței Consiliului SA „Moldova-Film” nr. 03 din 19 februarie 2008 și potrivit titlului executoriu nr. 2-1101/2008 din 12 noiembrie 2008, Judecătoria Centru mun. Chișinău a dispus încasarea de la SA „Moldova-Film” în beneficiul lui Ion Șiman a salariului mediu pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 41 300 de lei (f.d. 38).

Ulterior, prin hotărârea din 23 noiembrie 2009 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău a fost admisă parțial acțiunea depusă de Ion Șiman împotriva SA „Moldova-Film” cu privire la anularea procesului-verbal al Adunării Generale Extraordinare a acționarilor, restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu și repararea prejudiciului moral. A fost anulată hotărârea Adunării Generale Extraordinare a acționarilor SA „Moldova-Film”, adoptată prin procesul-verbal nr. 4 din 13 noiembrie 2008, cu restabilirea lui Ion Șiman în funcția de director general al SA „Moldova-Film” și încasarea din contul ultimei în beneficiul reclamantului a salariului mediu lunar în mărime de 60 628,40 de lei, cheltuielilor de asistență juridică 21 000 de lei și a sumei de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea fost respinsă (f.d. 40).

Potrivit titlului executoriu nr. 2-2311/10 din 13 iulie 2010, eliberat de Judecătoria Centru mun. Chișinău, s-a încasat de la SA „Moldova-Film” în beneficiul lui Ion Șiman salariul neachitat pentru absența forțată de la serviciu în sumă de 31 128 de lei și penalități în sumă de 1182,56 de lei, în total 32 310,56 de lei (f.d. 41).

Iar conform titlului executoriu nr. 2-2311/10 din 24 noiembrie 2010, eliberat de Judecătoria Centru mun. Chișinău, a fost obligat Consiliul SA „Moldova-Film” să decidă, în corespundere cu pct. 8.3 al contractului individual de muncă, asupra majorării salariului reclamantului pentru anii 2009-2010 (f.d. 42).

Prin ordinul nr. 07 din 10 februarie 2011 „Cu privire la executarea hotărârii Judecătoriei Centru nr. 2-2311/10 din 24 noiembrie 2010”, directorul executiv al SA „Moldova-Film”, V. Ceachir, a dispus ca contabilitatea să calculeze și să îi achite lui Ion Șiman diferența de salariu pentru anii 2009 și 2010, majorând salariul pentru unitatea de Director General cu 15% pentru 2010 comparativ cu 2009 (f.d. 43).

La data de 16 iulie 2021, Ion Șiman s-a adresat la SA „Moldova-Film” cu o cerere, prin care a solicitat pregătirea și depunerea Declarației de corectare REV 5 pentru perioada 2008-2009 la CTAS sect. Centru Chișinău, prin care să se confirme activitatea lui în perioada menționată și contribuțiile făcute la fondul social, în regim de urgență (f.d. 8).

Prin răspunsul nr. 91 din 11 august 2021, SA „Moldova-Film” i-a comunicat lui Ion Șiman că este în imposibilitate de a-i admite cererea, întrucât în partea dispozitivă a

hotărârilor irevocabile nu este indicat că urmează a fi calculate și achitate contribuțiile individuale de asigurări sociale, respectiv, nu pot fi întreprinse acțiuni care nu au fost dispuse de către instanța de judecată (f.d. 9-10).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Ion Șiman a solicitat anularea răspunsului nr. 91 din 11 august 2021 ca fiind ilegal și nemotivat în fapt și în drept; obligarea SA „Moldova-Film” ca în termen de 10 zile să pregătească și să depună Declarația de corectare REV 5 pentru perioada 2008 -2009 la CTAS sector Centru, Chișinău în privința reclamantului, prin care să corecteze și să indice activitatea sa la SA „Moldova-Film” în perioada 2008-2009 în funcția de director general și încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prima instanță, fiind investită cu examinarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a obligat SA „Moldova-Film” să pregătească și să depună Declarația de corectare REV 5 pentru perioada 2008-2009 la CTAS sect. Centru Chișinău în privința lui Ion Șiman, prin care să corecteze și să indice activitatea lui Ion Șiman la SA „Moldova-Film” în perioada 2008-2009 în funcție de director general al SA „Moldova-Film”, fiind încasată de la SA „Moldova-Film” în beneficiul lui Ion Șiman suma de 8 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de SA „Moldova-Film” și a apelului incident depus de Ion Șiman, a ajuns la concluzia netemeiniciei acestora și a menținut hotărârea primei instanțe.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, constată că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe urmează a fi casate parțial.

Conform art. 4 pct. 1) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999, în sistemul public, sunt asigurate obligatoriu, prin efectul, legii: persoana care desfășoară activitate pe bază de contract individual de muncă.

Potrivit art. 5 alin. (1) lit. c) și (1¹) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și declarația privind evidența nominală a asiguraților sunt parte componentă a dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, care se completează în modul și în forma stabilite de către Ministerul Finanțelor, se prezintă de plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat Serviciului Fiscal de Stat, pe suport de hârtie sau utilizând metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, după cum urmează: declarația corectată – în modul stabilit la art. 188 din Codul fiscal nr. 1163/1997. Angajatorii, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, sunt obligați să prezinte, pe suport de hârtie sau utilizând metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, informația privind stabilirea drepturilor sociale în sistemul public de asigurări sociale la data emiterii ordinului de acordare a concediului de îngrijire a copilului, ordinului de acordare a concediului paternal, ordinului de eliberare din câmpul muncii.

Alin. (4) al art. 5 stipulează că declarațiile prevăzute la alin. (1) și (2) se depun la Serviciul Fiscal de Stat. Declarațiile se consideră recepționate dacă plătitorul de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat prezintă dovezi: un exemplar de declarație cu mențiunea Serviciului Fiscal de Stat, o recipisă electronică de confirmare a acceptării declarației în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

În conformitate cu art. 57 alin. (3) din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999, angajatorii persoane fizice și juridice sunt obligați să pună la dispoziția Casei Naționale și a structurilor ei teritoriale datele și documentele necesare atribuirii codului personal de asigurări sociale, ținerii evidenței stagiului de cotizare și plății contribuțiilor de asigurări sociale conform unei metodologii elaborate de Casa Națională.

Dat fiind faptul că informația declarată este utilizată la stabilirea prestațiilor de asigurări sociale (pensii, indemnizații), există solicitări frecvente de la agenții economici de rectificare a informației declarate inițial. Corectarea informației care se conține în istoria asigurării a fiecărei persoane se efectuează doar în baza declarației persoanei asigurate Forma REV-5 de tipul ”de corectare” prezentată de către angajator. Declarația de corectare are scopul de a modifica datele prezentate în declarația de tipul ”primară”. Corectările în declarațiile REV-5 se efectuează în temeiul Legii nr. 489 din 08 iulie 1999 și Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul respectiv.

Potrivit pct. 8 din Regulamentul cu privire la recuperarea sumelor achitate necuvenit sub formă de prestații de asigurări sociale ca urmare a prezentării declarațiilor corectate, în cazul în care angajatorul constată în declarația REV 5 sau Darea de seamă IPC 18, prezentate inițial, greșeli sau omiteri, atât în datele financiare cât și în datele nefinanciare, acesta este obligat să prezinte declarația/darea de seamă corectată.

Conform pct. 11 din Regulamentul indicat, declarațiile corectate se depun la casele teritoriale de asigurări sociale în baza cererii de corectare. La cerere se anexează nota explicativă a angajatorului și documentele de evidență contabilă ce atestă necesitatea efectuării corectării. Casa teritorială de asigurări sociale/Casa Națională în termen de până la 30 de zile calendaristice examinează documentele prezentate și, după caz, solicită efectuarea controlului de către Serviciul Fiscal de Stat.

În conformitate cu normele citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că angajatorul avea obligația pozitivă de a efectua corectările corespunzătoare și la declarațiile lunare tipizate de tip REV 5 pentru perioada achitării salariului restant și încasarea ulterioară în baza hotărârii judecătorești, pentru a le prezenta CTAS în forma și termenul stabilit de lege.

Din materialele cauzei rezultă că SA „Moldova-Film”, deși era obligată conform legii, totuși nu a efectuat rectificările și corectările menționate supra, motiv din care instanțele de judecată just a ajuns la concluzia de a obliga SA „Moldova-Film” să pregătească și să depună Declarația de corectare REV 5 pentru perioada 2008-2009 la CTAS sect. Centru Chișinău în privința lui Ion Șiman, prin care să corecteze și să indice activitatea lui Ion Șiman la SA „Moldova-Film” în perioada anilor 2008-2009 în funcție de director general al SA „Moldova-Film”.

Instanțele ierarhic inferioare just nu au reținut argumentele invocate de SA „Moldova-Film”, precum că în prezent nu poate face aceste corectări, or, în

conformitate cu prevederile legale, instanța de judecată dispune încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, iar angajatorul la executarea hotărârii de achitare, are obligația de a executa și alte prevederi legale conexe, incidente cazului și anume, de reținere și achitarea contribuțiilor în fondul social, precum și de oformare a documentelor juridice contabile corespunzătoare.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanțelor de judecată cu privire la respingerea solicitării recurentului Ion Șiman de a fi stabilit un termen de 10 zile de executare a obligației de depunere a Declarației REV 5, pentru a nu duce la tergiversarea executării hotărârii judecătorești, or, art. 16 din Codul de procedură civilă prevede expres caracterul obligatoriu al actelor judecătorești, iar neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în Codul de procedură civilă și în alte Legi.

Însă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele ierarhic inferioare greșit au ajuns la concluzia de a încasa din contul SA „Moldova-Film” în beneficiul lui Ion Șiman suma de 8 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, hotărârile pronunțate în această parte urmând a fi casate.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel, au constatat că prin refuzul neîntemeiat de a efectua benevol rectificările la CTAS, angajatorul i-a cauzat lui Ion Șiman stres și frustrare, iar suma de 8000 de lei, ce constituie aproximativ mărimea unui salariu mediu pe economie (în ultimii 2 ani 2020-2021), în opinia instanțelor poate fi considerată ca o compensație ce ar duce la o satisfacție echitabilă reclamantului Ion Șiman pentru prejudiciul moral cauzat.

Conform art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repara prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 2023 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Reieșind din normele de drept citate, prejudiciul moral se repară doar în cazurile prevăzute de lege.

În speță, pretențiile înaintate de către Ion Șiman se întemeiază în baza prevederilor Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999, care nu conține reglementări cu privire la repararea prejudiciului moral în cazul situațiilor ce țin de calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

Astfel, ținând cont de faptul că numai în cazurile expres prevăzute de lege se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale, instanța de recurs conchide că pretenția înaintată de către Ion Șiman cu privire la repararea prejudiciului moral este neîntemeiată și necesită a fi respinsă.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Ion Șiman și de a admite recursul declarat de SA „Moldova-Fim”, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel

și a hotărârii primei instanțe în partea reparării prejudiciului moral și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral să fie respinsă integral ca neîntemeiată, în rest, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe de a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Ion Șiman.

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film”.

Se casează parțial decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Șiman împotriva Societății pe Acțiuni „Moldova-Film” cu privire la anularea actului, obligarea pârâtului să efectueze rectificări în actele contabile și repararea prejudiciului moral, în partea încasării de la Societatea pe Acțiuni „Moldova-Film” în beneficiul lui Ion Șiman a sumei de 8000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și se pronunță în această parte o hotărâre nouă, prin care:

Se respinge integral pretenția înaintată de Ion Șiman împotriva Societății pe Acțiuni „Moldova-Film” cu privire la repararea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

În rest, decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

Mariana Pitic